

have afholdt mig derfra. Der har været talt meget om, hvorvidt Sagsførerstillingen er en Næring, eller den maatte sees fra et høiere Synspunkt. Jeg troer imidlertid, at den Debat, der derom er ført, har godtgjort, at Sagsførerbefillingen er en Næring. Dette ubeløkker aldeles ikke, at Udvælsen af denne Næring i og for sig er et høit og vigtigt Kald, og at man kan stille ideelle Fordringer til Ihændehaverne af denne Næring, men det Samme er jo Tilfældet med saare mange andre Næringer. Jeg kjenner mange Mænd, som drive Næring i forskjellige Retninger, som med Opoffrelse af Tid og med ubemærkede Gvner søge at føre deres Næring til Fordeel for Samfundet, og som tilfidesætte al egennyttig Interesse. Jeg kjenner forholdsviis langt flere Saadanne blandt andre Næringsdrivende, end jeg kjenner blandt Sagsførerne. Naar den ærede første Taler vilde forsikre os om, at det er en billigere Maade, vi blive raadførte paa ved at henvende os til den privilegerede Sagsfører, da troer jeg ikke, det er den Opfattelse, som Folk i Almindelighed have, eller at det er den Erfaring, man i Almindelighed har gjort. Jeg kunde fremlægge mange Vidnesbyrd om, at det er ublue Fordringer, som mange af disse Mænd have stillet for Forretninger, som man efter den privilegerede Stilling, de indtage, er nødt til at lade dem udføre. Jeg skal ikke nægte, at der i vor Sagsførerstand findes Mænd, der fortrinsviis see deres Stilling fra et høiere Synspunkt, end man almindelig betragter den, men jeg troer, at naar vi tage Sagsførerne i Almindelighed, ville de med Hensyn til, hvad Vægt de lægge paa at indvinde pecuniaire Fordele ved deres Virksomhed, ikke i mindste Maade kunne stilles høiere for den moralske Betragtning end alle andre Næringsdrivende omkring i Landet. Fastholde vi nu dette Synspunkt, saa ligger det meget nær at betragte dette Lovforslag i Sammenligning med Næringsloven af 1857. Man vil, hvis man sammenstiller disse to Love, faae en svag Forestilling af, hvorledes Næringsloven vilde have kommen til at see ud, dersom vi havde sat til at forfatte Forslaget et Udvalg af Skrædere og Skomagere og Snebtere, — jeg siger en svag Forestilling, thi jeg er overbevist om, at den Samling af hæderlige Mænd,

som dengang stod i Spidsen for en Adresse til Rigsdagen, ikke vilde have forelagt os et saadant laugsræstigt Forslag med Hensyn til den da omhandlede Næring som det Forslag, her foreligger. Jeg kommer nærmere til at godtgjøre det. Dengang saae man Sagen saa rigtig, at man ikke tog dem til at forfatte et Lovforslag, som vare directe interesserede i, hvorledes det skulde gaae, men man tog dem, som stode Sagen noget fjernere, og i dette Tilfælde — det er dog altid rart at have et bestemt Tilfælde, hvor man kan paavise, at baade Jurister og Embedsmænd i Landet have seet Forholdene noget frifindet — erkjendte man, at det gjaldt om at faae sine Klæder syede godt og billigt uden Hensyn til, om de vare syede af en Mand, der havde aflagt Prøve eller ei; det var der ikke Tale om. Da udviklede man, at Frigjørelse for Laugstvang og Prøve osv. vilde være ligesom at sønderstøbe et Snøvelis eller at give Pulsaaerne Leilighed til mere at udsolde deres Virksomhed, og de Kræfter, som al Fabrikdrift, Haandværksdrift og Handelsvæsen havde til Raadighed, Leilighed til langt anderledes at udsolde sig. Det var de Betragtninger, man dengang gjorde gjældende. Man paastod, at disse Examiner, som Svende- og Mesterprøver, hverken fikrede os billigere Varer eller bedre Varer eller bedre Fremadskriden med Hensyn til Handels- og Fabrikdrift, og det var jo rigtigt; man stod udenfor Skoven, derfor kunde man see, hvorledes den saae ud; nu seer man ikke Skoven, synes mig, for vare Træer. Dette Lovforslag skulde man til Gjengjæld have ladet Delegerede fra Handels- og Haandværksstanden affatte; da nærer jeg det Haab, at der vilde være gaaet en noget anden Mand derigjennem. Det har man ikke gjort, men tværtimod har man søgt Betænkninger fra alle Mulige, der kunne antages at staae i nogensomhelst interesseret Forbindelse med denne Sag, og disse Betænkninger have været af den Beskaffenhed, tør jeg antage, at man ikke engang har turdet lade dem følge med som Bilag til Lovforslaget, som man ellers gjør. Et af disse Bilag, Betænkningen fra Sagsførerstanden i Kjøbenhavn — thi man har talt meget om Sagsførerstanden, som om ikke Stændernes Tid var forbi